

Asia: VN/12128/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Luonnonsuojelulain lukukohtaiset kommentit

1 luku Yleiset säännökset

Tavoitteiden osalta on hyvä nostaa esille myös luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Nykyinen lajien ja luontotyyppien uhanalaisuustilanne edellyttää myös luonnon monimuotoisuuden lisäämistä pelkän nykytilanteen vaalimisen sijaan. Lakiehdotus on voimaan tultuaan pitkään voimassa ja on hyvä tähdätä nykytilaa parempaan tilanteeseen luonnon monimuotoisuuden osalta.

Etelä-Karjalan liitto pitää tärkeänä ympäristötietoisuuden ja ympäristökasvatuksen lisäämisen velvoitetta. Lain tavoitteissa mainitaan tavoitteeksi kansalaisten luonnontuntemuksen ja ympäristötietoisuuden lisääminen. Kuitenkin oleellisempaa olisi 9 §:n mukaisesti ympäristökasvatuksen ja ympäristötietoisuuden lisäämisen tavoite. Luonnontuntemus usein lisääntyy sivutuotteena, mutta sen tavoittelu ei ole tärkeintä.

2 luku Luonnonsuojelun viranomaiset ja muut toimijat

Kunnan tehtäviin 12 §:ssä on hyvä kirjata tehtäväksi monimuotoisuuden edistäminen, koska luontokato ja uhanalaisuuskehitys ovat huolestuttavia ja monimuotoisuutta on suojelun lisäksi myös edistettävä aktiivisilla toimenpiteillä.

3 luku Luonnonsuojelusuunnittelu

Lakiesityksen 14 § mukaisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi laatia alueelleen kansallista biodiversiteettistrategiaa ja toimintaohjelmaa koskevan luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelman. Toimeenpanosuunnitelman laatimisessa tulee lakiesityksen mukaan varmistaa riittävä vuorovaikutus alueen keskeisten toimijoiden kanssa. Etelä-Karjalan liitto ehdottaa lainkohtaan kirjattavaksi sekä kuntien että maakuntaliittojen osallistuminen suunnitelman laadintaan. Tiedonkulku ja yhteistyö ovat oleellista esimerkiksi kaavoituksen näkökulmasta. Myös 15

§:ssä mainitut vapaaehtoisen luonnonsuojelun toimenpideohjelmien yhteydessä on hyvä nostaa esille alueellinen yhteistyö niin laadinnan kuin toimeenpanonkin osalta. Maakuntien liittojen rooli erilaisten toimeenpanosuunnitelmien ja toimintaohjelmien laatimisen ja toteuttamisen kannalta on merkittävä, koska esimerkiksi maakuntaohjelmat ja maakuntakaavat ohjaavat ja yhteensovittavat toimintoja alueellisesti.

4 luku Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon tukeminen

-

5 luku Euroopan yhteisön Natura 2000 -verkosto

-

6 luku Luonnonsuojelualueet

Kansallispuiston vähimmäispinta-alaa ehdotetaan nostettavaksi nykyisestä 1 000 hehtaarista 3 000 hehtaariin. Pinta-alan nosto asettaa maakuntia eriarvoiseen asemaan ja kaikille maakunnille tulisikin mahdollistaa luonnon monimuotoisuuden turvaaminen sekä luontomatkojen edistäminen kansallispuiston perustamisen kautta. Mitä useampia kansallispuistoja Suomessa on, sitä tasaisemmin myös käyttöpaine jakautuu ja alueiden luontoarvoja voidaan turvata hyvällä infrastruktuurilla ja ohjauksella.

7 luku Luontotyyppien suojelu

-

8 luku Eliölajien suojelu

Etelä-Karjalan liitto pitää lajien suojelun kannalta tärkeänä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden alueiden kytkeytyneisyyttä. Sen merkitys tulisi huomioida luonnonsuojelulaissa. Lajiston kannalta myös ilmastonmuutokseen sopeutuminen edellyttää mahdollisuuksia levittäytyä uusille elinalueille ilmaston muuttuessa, mikä ei toteudu pirstoutuneessa elinympäristössä.

9 luku Vaihdamta, maahantuonti ja maastavienti

-

10 luku Maiseman suojelu ja hoito sekä luonnonmuistomerkit

-

11 luku Ekologisen kompensaation toteuttaminen

-

12 luku Alueiden hankinta luonnonsuojelutarkoitukseen ja korvaukset

-

13 luku Luonnonsuojelun tiedonhallinta ja päätöksistä tiedottaminen

117 §:ssä mainitaan, että ”Kunnan ja maakunnan liiton on mahdollisuuksien mukaan toimitettava kunnan toiminnassa syntyviä luonnon monimuotoisuutta ja siihen vaikuttavia toimintoja koskevia

tietoja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tallettavaksi luonnonsuojelun tietojärjestelmään, mikäli tietojen suora tallettaminen tietojärjestelmään ei ole mahdollista.” Lainkohtaa olisi hyvä selventää siten, että se erottaa selkeämmin kunnan ja maakunnan liiton tehtävän.

Etelä-Karjalan liitto pitää ajantasaisen luontotiedon saatavuuden turvaamista maakunnan liittojen osalta erityisen tärkeänä.

14 luku Luonnonsuojelun valvonta, hallintopakko ja rangaistukset

-

15 luku Muutoksenhaku

-

16 luku Voimaantulosäännökset

-

Huomiot muihin lakeihin ehdotettuihin muutoksiin

Huomiot muutoksista, joita on ehdotettu muihin lakeihin

Kuten lakiehdotuksessa todetaan, maankäyttö- ja rakennuslain, ilmastolain ja kaivoslain valmistelu on edelleen kesken. Lakiuudistusten yhteisvaikutusten arvioinnin osalta eri hankkeiden samanaikaisuus asettaa haasteita, koska valmisteilla olevat lakihankkeet ovat itsenäisiä, ja niiden sisältö saattaa valmistelun ai-kana muuttua. Etelä-Karjalan liitto toivoo näiden lakien hyvää yhteensovittamista erityisesti eri viranomaistahojen roolien ja maankäytön osalta.

Luonnonsuojelulain uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen

Miten lakiehdotus kokonaisuutena vastaa sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen?

-

Ilmastonmuutoksen hillintä

Miten näette ilmastonmuutoksen hillinnän luonnonsuojelulain ehdotettuna tavoitteena?

.

Ekologisen kompensaation eli luonnonarvoille aiheutuvien heikennysten hyvittäminen

1) Miten ehdotettavat ekologisen kompensaation säännökset vaikuttavat luonnonsuojelulain tavoitteiden saavuttamiseen?

-

2) Miten ehdotettavat ekologisen kompensaation säännökset vaikuttavat toimialojen suunnittelemiin hankkeisiin?

-

Malminetsintä luonnonsuojelualueilla

Pidättekö tarkoituksenmukaisena rajoittaa malminetsintää luonnonsuojelualueilla

1) ehdotetulla tavalla poistamalla viranomaisen mahdollisuus myöntää lupa malminetsintään valtion luonnonsuojelualueilla?

-

2) muulla tavalla (miten)?

-

Muut huomiot

Muita huomioita esityksestä

-

Blomqvist Laura
Etelä-Karjalan liitto